

Maria tidsel

Silybum marianum

Mælk og Maria hører sammen, eftersom børnefødsler giver mælk i brysterne, og da jomfruen var et menneske, må det også have været tilfældet her. Det er middelalder logik.

Amning har været et almindeligt og velkendt syn for alle.

Kvindebrystet var ikke omgivet af så meget hurlumhej som i nutiden og ingen facebook forhindrede, at madonnaens omsorg for sin baby blev afbilledet i kirkens udsmykning.

Man havde endda et særligt navn lactatio, mælkegivning, for fænomenet, når særligt udvalgte (mænd) modtog den hellige mælk af madonnaen.

I 1000 tallet viste Jomfruen sig for en biskop i Frankrig, Fulbert af Chartres, som hun forærede tre dråber fra sit mælkespændte bryst. Mælken opbevarede siden i en ampul i katedralen.

En populær historie, fra mange billeder, handler om den hellige Bernard, der i et syn beder madonnaen om at bevise sit moderskab, hvilket hun gør ved at lade en stråle af mælk fra sine bryster ramme ham.

Marias mælk blev anset for at være et helbeds fremme medikament, der endog kunne forhandles: Man anvendte pulveriseret kalk fra mælkegrotten i Bethlehem, der opløst i vand lignede mælk og solgte det som 'mariamælk'.

Roskilde gråbrødrekloster vides at have ejet hele 2 flasker af den hellige mælk.

I dag ville vi kalde den slags 'kopimedicin', og historier som denne, har herhjemme bidraget til et mistænksomt syn på romerkirken.

Middelalderhaven fakta:

Maria tidsel

Vi har kun set maria tidslen i og ved haver. Planten kan kun klare sig i naturen hvis den får hjælp. Men i vore haver kan den sprede sig og pludselig dukker den op.

Tema: Lokale indførte planter

Tema: Maria planter

Maria tidsel

Side 2

Alligevel er det yderst tænkeligt, at en nervøs og anspændt nybagt mor, har haft lettere ved at få gang i mælkeproduktionen, når hun havde modtaget den hellige moders kalkvand. I moderne medicin kaldes fænomenet 'placebo' effekt, når patienter behandles med medicin uden virksomme stoffer, men alligevel oplever fremgang. Så hvorfor ikke ?

Maria tidslen er en plante med rødviolette blomster og flotte hvidmarmorerede blade.

Den knyttes tidligt til jomfruen gennem en legende, der fortæller at de hvide aftegninger skyldes, at madonnaen spildte nogle dråber af mælk på dens blade.

Tidslen kan blive halvanden meter høj og vokser ved vejkanter og uglejede områder i hele middelhavsområdet, ofte som haveplante og undertiden forvildet i naturen.

Den hellige families flugt til Ægypten er den historie, der har givet anledning til flest legender. Under flugten skete det, at den lille familie nåede et ugæstfrit landskab, hvor der ikke voksede andet end tidsler langs vejen.

Her gjorde de holdt, og Maria satte sig for at amme sit barn, da hun pludseligt ser Herodes' soldater i det fjerne. Hun rykker barnet fra brystet og gemmer sig. I farten drypper et par dråber ned på tidslen. I dag ses dråberne som en hvid aftegning på bladene.

Marietidsel er et eller toårig og kan under gunstige betingelser vokse sig meterhøj.

Den har en furet stængel med grønne blade og gule torne.

Den får lilla blomster og blomstrer i juli august.

Den er let genkendelig på bladene, der er marmorerede med et hvidt mønster.

Planten stammer fra Sydvesteuropa, og har i flere tusinde år, været brugt som brækmiddel og som modgift mod slangebid.

De marmorerede blade skaber en spændende variation i blomsterbede, hvor den villigt sår sig selv, hvor lidt åben plads byder sig til.

Afkog eller udtræk af planten kan angiveligt hjælpe til at standse blødninger og stimulere kvinders mælkeproduktion. En drik af plantens saft modvirker søsyge. Tilsat badevand skulle den også kunne kurere hæmorider.

Hildegard af Bingen anbefaler planten mod stikkende smerter.

